

Ѣмѡка, pol. *umowa*, 'tratat, acord, invoială': În scrisoarea din 15 martie 1506 prin care « boierii moldoveni Tăutul logofătul, Isac vistiernicul și Ivanco pitarul cer de la Alexandru, Regele Poloniei, ca acesta să consimtă la căsătoria surorii sale, Elisabeta, cu Domnul lor, Bogdan Voevod » (C B 440—442) apare, Ѣмѡка, Ѣмѡкѣти cf. pol. *umowa*, *umówic*, astfel: и такѣю есми Ѣмѡкѣс Ѣчинили съ кралем его мѡстїю 'și am făcut astfel de invoială cu Măria Sa, Regele'; мѡлѡженствѡ мѡло бы съ доконати подаѣг нашиѣ Ѣмѡкаѣ; цѡ с кралем его мѡсти Ѣмѡкѡни смѡ и тиж подаѣг Ѣмѡкаѣ посѡлок краѡк его мѡсти, 'căsătoria se va săvârși după înțelegerile noastre, pe care le-am avut cu Măria Sa Regele', și după înțelegerea cu solii Măriei Sale Regelui¹. În pol. *umowa* 'tratat, acord' cf. SW. VII, 301. Sreznevski² dă un singur exemplu provenit tot din cancelaria polonă, dar cu sensul 'pricină'.

Докончанїе, доконъчанїе, pol. *dokończenie*, 'armistițiu, tratat de pace'. Ucr. *докончание* (Hrinčenko 1413), v. rus. *докончание* 'мирный договор' (Sreznevski, I 693). а то докончанїе держати намѣ и посылннн 'că vom ține și vom îndeplini această invoială' (1445, C II 726). În v. pol. *dokończenie*, *dokończenie* însemna 'sfârșit, rezultat, lucru încheiat, consecință' (cf. SW, I 494). Termenul mai apare de patru ori în 1498 (B II 409—10) și tot de patru ori în 1499 (B II 448—49) cu sensul de 'tratat de pace' precum și în formă adjectivală (доконъчальннн записъ, доконъчальннн грамота).

Оучиннокъ³, pol. *uczynek*, '1. faptă, creație; 2. tratat, înțelegere' (cf. SW, VII, 227 s. v. *uczyn*, *uczynek*). подѡуг оучиннокъ старѣхъ вѣчычѡк и пак... записѡк... cum glăsuiesc vechile tratate și obiceiuri și zapise' (Bogdan) (1462, B II 289); подѡуг старѣхъ оучиннокъ⁴ (G. pl.), оу каждыѣх... оучиннокъ (Loc. pl.) ambele în 1468 (B II 301—302); ани Ѣчинком, ани радѡю⁵, nici cu fapta, nici cu sfatul', (1499, B II 422). Cf. Brückner 82 s. v. *czyn* Sławski I 130 s. v. *czyn*).

Оукладъ, pol. *układ*, 'convenție, acord, tratat'. Numai o dată la 1439 (C II 713): къ оуѣкѣхъ чѡнѡцѣхъ... и оукладѣхъ (Loc. pl.) 'în toate articolele și convențiile'. Ucr. *уклад* 'договор' (Hrinčenko IV 327). V. SW. II 263.

d) Alți termeni diplomatice

Глѡнтъ, клѡйтъ⁶ 'scrisoare de trecere, salv-conduct'. Apare numai în actele externe cu caracter de salv-conduct (lat. *litterae salvi-conductus*): глѡнтъ sau лнст глѡнтоукии se dădea de pildă neguțătorilor din Liov, unele

¹ Trad. lui Costăchescu. Documentul, scris la Lublin, în inima Poloniei feudale, abundă în polonisme, ceea ce dovedește fie că pisarul era polon, fie că era un moldovean care reușise să-și însușească destul de bine o serie de termeni și expresii sintactice polone.

² Материалы, III, 1207; tot aici și Ѣмѡкѣти.

³ Forma de Nom. sing. nu e atestată. Conform tradiției (v. марѣшѡлокъ, чѡнокъ ș. a.), am reconstituit оучиннокъ. La Sreznevski III, 1338: оучинъкъ.

⁴ De trei ori în textul original. I. BOGDAN (op. cit., p. 291, trim. 1), compară cu pol. *uczynek*.

⁵ De observat grafia cu s și sensul propriu, inițial de 'faptă, creație'.

⁶ Grafia cu к protetic formează grupul кг- inițial, corespunzător fonetic lui «g»; singur se citea «h». Această grafie se întâlnește și în acte ale cancelariei ruse (v. клѡнтъ în doc. de la Vilna, 1498, B II 412) și polone (гѡлодонати, гѡсподарскии, клѡвѡкъ, cf. Kuraszkiewicz, *Gramoty*..., p. 130, de asemenea cuvintele ce încep cu кг- la Sreznevski, Материалы..., I, 1203).